

Ajánlott díjak megállapítása: nem ajánljuk

A Debreceni Ügyvédi Kamara 2003-ban nyújtott be egyedi mentesítés iránti kérelmet annak érdekében, hogy a területén működő ügyvédek számára ajánlott díjtételeket adhasson ki. A Versenytanács az ajánlott díjtételek kiadását az ügyvédek közötti árverseny korlátozására alkalmas eszköznek minősítette, és elutasította a Kamara mentesítésre irányuló kérelmét is, mivel a mentesítési feltételek teljesülését a Kamara nem bizonyította.

A Versenytanács a versenykorlátozásra való alkalmasságot abban jelölte meg, hogy az ajánlott (jellemzően fix összegű

vagy bizonyos százalékban meghatározott) árak a kamara tagjainak egyéni költségeitől, teljesítményük minőségétől függetlenül egységesíthetők az árakat. Ez azt eredményezheti, hogy az alacsonyabb önköltséggel, alacsonyabb szakmai tudással, vagy ismertséggel (kisebb kereslettel) rendelkező kamarai tagok sem kényszerülnek árak csökkentésére, míg a korábban magasabb árat alkalmazó – ismert és keresett – ügyvédek az ajánlott díjtól függetlenül tudják érvényesíteni magasabb áraikat.

Egyúttal felhívta a Versenytanács a figyelmet, hogy nincsen jogszabályi akadálya annak, hogy minden ügyvéd, ügyvédi iroda megállapítsa saját magára vonatkozóan a szolgáltatási díjait, vagy iránydíjait, s ezt a díjjegyzéket a fogyasztók tájékoztatására kifüggeszse, vagy más módon rendelkezésre bocsássa.

A Kamara keresetére a Fővárosi Bíróság hatályon kívül helyezte a Versenytanács határozatát, és új eljárás lefolytatását rendelte el, előírva a mentesítési feltételek teljesülésének vizsgálatát.

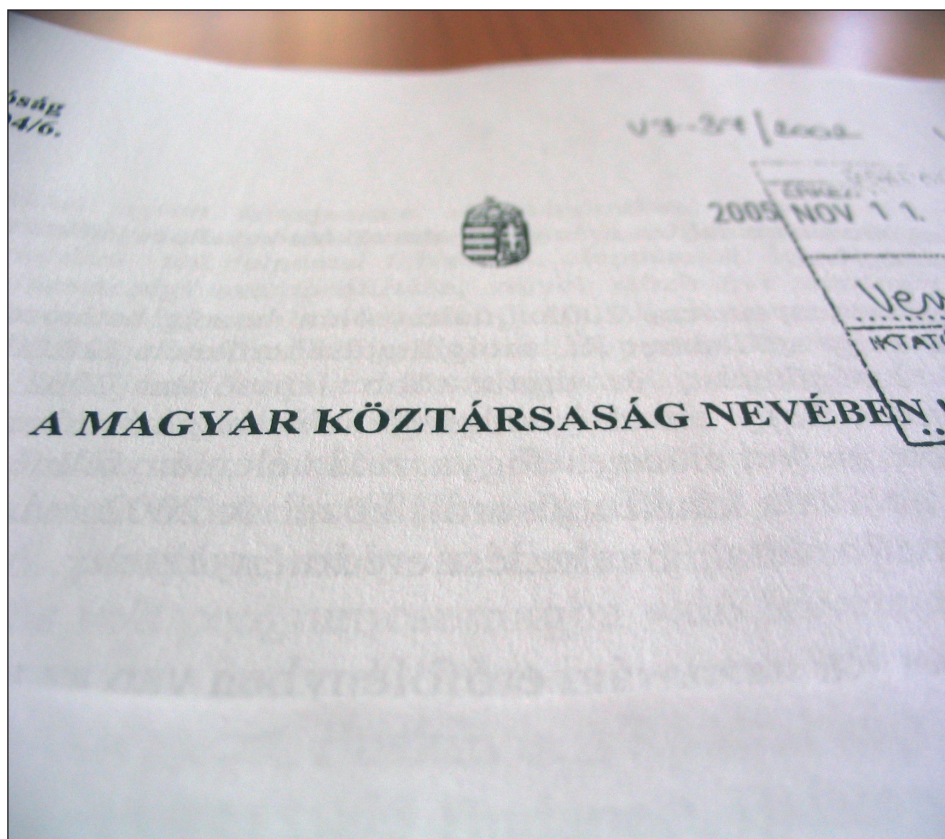
A GVH fellebbezése folytán a Fővárosi Ítéletábra azonban hatályon kívül helyez-

te a Fővárosi Bíróság ítéletét. A Fővárosi Bíróság újabb ítéletében 2005 októberében elutasította a keresetet, egyetértve a Versenytanács határozatában foglaltakkal. Az ítélet indokolása megállapította, hogy az ügyvédekről szóló 1998. évi XI. törvény nem ad felhatalmazást az Ügyvédi Kamarának arra, hogy a felek (ügyvéd és megbízója) szabad megállapodásán alapuló díjalkuba bármilyen módon, akár közvetlenül, akár közvetve beavatkozzon, így a Kamarának még ajánlás szintjén sincs felhatalmazása árak képzésére vagy díjszabások kialakítására.

A bíróság álláspontja szerint az ajánlott díjakról döntő közgyűlési határozat – törvényi felhatalmazás hiányában – versenykorlátozó megállapodásnak minősül. A közgyűlési határozat nemhogy nem javítja a verseny fejlődését, de bizonyos esetekben még kedvezőtlen irányba is befolyásolhatja a versenypiac alakulását. Megállapította a Bíróság azt is, hogy a képzett díjakból eredő esetleges előnyök nem jutnak el a fogyasztókhoz, és a felperes azt sem tudta igazolni, hogy az ajánlott árak meghatározására szükség lenne az indokolt gazdasági cél eléréséhez. Az indoklás szerint az ajánlott árak nyilvánosságra hozatala nehezítené az ügyfél alkupozícióját, hiszen kisebb esélye lenne annak, hogy az ügyfél az ajánlott árhoz képest alacsonyabb díj kikötését érje el.

Lapértékesítés: mennyi bírság jár?

A Versenytanács határozatában megállapította, hogy a BKV, a Hírker és a BuvaHír által 1996. január 17-én megkötött megállapodás 15. pontja – miszerint a BKV csak a Hírker és BuvaHír hozzájárulásával létesít további újságos árushelyeket –, versenyt korlátozó megállapodásnak minősül. Ugyancsak versenyt korlátozó megállapodásnak minősül a négy vállalkozás között 2000. december 22-én létrejött megállapodás 14. pontjában kikötött előbérleti jog is. A Versenytanács az előbérleti jog kapcsán arra a következtetésre jutott, hogy egy Ptk.-ban szabályozott jogviszony értékelhető a versenyjog szempontból vertikális versenyt korlátozó megállapodásként. A Versenytanács eltiltotta a vállalkozásokat a 2000. december 22-i megállapodásban írt versenyt

korlátozó rendelkezésnek további alkalmazásától, és a BKV-t 30 millió, illetve a másik három vállalkozást egyetemleges kötelezettként 30 millió forint bírság megfizetésére kötelezte.

A Fővárosi Bíróság osztotta a Versenytanács álláspontját a megállapodás jogsértő minősítése, illetve a mentesítés megadásához szükséges feltételek hiánya tekintetében. A bírság összegét ugyanakkor harmadára csökkentette. A

Fővárosi Ítéletábla hatályon kívül helyezte végzését követően meghozott újabb fővárosi bírósági ítélet szintén csak a bírság összege tekintetében változtatta meg a Versenytanács határozatát, ezúttal egyhatodára csökkentve a Versenytanács által kiszabott bírságot.

A bírságtörténet még nem ért véget, mert a GVH fellebbezést nyújtott be a Fővárosi Ítéletáblához a bírság összegének csökkentését kifogásolva.

Mégis fizetni kell!

A Fővárosi Bíróság a SEVAKO vadásztársaság kérelmére felfüggesztette a bírság befizetését. A Fővárosi Ítéletábla szeptember 28-i végzésével viszont megváltoztatta e döntést. A kartellezés miatt – több más társasággal – közel hárommillió Ft-ra bírságolt vállalkozásnak így fizetnie kell (lásd a vadászkartellről szóló cikkünket a Versenyükör 1. számában). A döntés jól példázta, hogy szigorú követelményeknek kell megfelelni annak, aki a bírság későbbi befizetésére apellál.

Az ítéletábla kiemelte, hogy a bírság összegére és a vállalkozás pénzügyi helyzetére vonatkozó általános hivatkozás önmagában nem elegendő. A kérelem alátámasztásához a cég pénzügyi és vagyoni viszonyainak teljes körű, részle-

tes, okirati bizonyítékok (hitelesített mérleg, eredménykimutatás) formájában való feltárása szükséges. Idetartozik az ingó, ingatlan, készpénz-, értékpapír vagyon, egyéb befektetések, valamint a bankszámla egyenlegének kimutatása, a gazdasági tevékenységhez kapcsolódó eszközök számbavétele. Csak ezen adatok ismeretében kerül olyan helyzetbe a bíróság, hogy a végrehajtás felfüggesztése kérdésében dönthesse. Az elsőfokú bíróságnak az alaptalan, nem bizonyított kérelmet el kellett volna utasítania, ugyanis a köztartozások megfizetéséről, annak felfüggesztéséről pusztán méltányossági alapon a bíróság nem dönthet. A per elhúzódására hivatkozással sem rendelhető el a végrehajtás felfüggesztése.

Ki a legjobb? – Milliókat ér a pontos fogalmazás

2003 szeptemberében a Versenytanács fogyasztók megtévesztése miatt büntette a Procter & Gamble magyarországi leányvállalatát. Az Ariel mosópor reklámfilmje szerint „az SGS, egy független svájci kutatóintézet a vezető mosóporok összehasonlítása alapján igazolta, hogy a tipikus makacs foltok eltávolításában a legjobb az új Ariel”. Egy pizzériás reklámfilm állítása szerint „alapos laboratóriumi teszt igazolja, hogy a tipikus makacs foltok eltávolításában a legjobb az új Ariel”. Feliratként látható volt, hogy a reklámállítás a 29 mindennapos makacs folton végzett teszten alapul. A GVH nem vitatta az SGS vizsgálatának objektivitását, viszont annak eredménye alapján nem állítható egyértelműen, hogy az Ariel lenne a legjobb. A 29 foltból ugyanis 23 esetben bizonyult a leghatékonyabbnak. Figyelembe vette azt is, hogy egy másik, németországi kutatóintézet eredményei a Persil-t minősítik hatékonyabbnak. A Versenytanács szerint a piaci elsőbbséget jelző kifejezés csak akkor használható, ha az abszolút elsőség megállapítható.

A GVH döntése mindkét bírói fórum előtt megállt. Az Ítéletábla szeptember 21-i ítélete sem fogadta el azt a felperesi érvelést, mely szerint az Ariel folteltávolító hatása szignifikánsan jobb, mint a magyar piacon szereplő többi mosóporé, illetve a legjobb nem abszolút, hanem relatív fogalom, mely jogszerűen használható akkor, ha összességében bizonyul elsőnek egy termék. A bíróság rögzítette, hogy az SGS vizsgálati összefoglalójában nem az áll, hogy az Ariel a „legjobb” mosószer, másrészt nem minden foltra fejtett ki jobb hatást, mint más mosóporok. Miután sem az „általánosságban”, sem az „összességében” kifejezések nem találhatók meg a reklámszövegben, nincs annak jelentősége, hogy mi volt a reklámozó szándéka. Csak az számít, hogy mi jelent meg a reklámban és azt a fogyasztók hogyan érthetik. Az elsőfokú bíróság helyben hagyott ítéletében azt is megállapította, hogy új szakértői eljárásnak nincs helye, mert a felperesnek már a reklám közzététele előtt rendelkeznie kellett olyan egyértelmű vizsgálati eredménnyel, amely állításait alátámasztja.